

Het onderstaande interview is afkomstig uit het Utrechts Nieuwsblad van zaterdag 17 januari 2004.

Niemand kende Tara en toch leeft ze voort

Margret van Paassen (45) uit IJsselstein verloor bijna vier jaar geleden haar dochtertje Tara Madeline. Tara overleed in de buik, een week voor haar geboorte. Over de verwarrende periode van hoop, afscheid nemen en loslaten schreef Margret het boek 'De kracht van kwetsbaarheid'. Volgende week geeft ze een lezing in de bibliotheek in IJsselstein.

Door Anouk Middelkamp, IJsselstein

Soms speelt Casper, het oudste kind van Margret, 'terrasje'. Op de grond maakt hij een terras van kussens, waar iedereen een plekje krijgt. Er is een stoel voor papa, mama en Casper. Maar ook voor baby Tara. Zijn kleine zusje, dat hij nooit heeft gekend, maar dat er altijd is. Zo vanzelfsprekend. Of de oud-collega van Margret, die ruim drie jaar na het overlijden van Tara vraagt 'hoe het met haar en Tara gaat'.

Die vanzelfsprekendheid, die warmte waarmee iedereen nog steeds over Tara praat, daar verbaast Margret zich iedere keer weer over. „Ongelooflijk wat Tara allemaal teweeg heeft gebracht in het leven van anderen. Ze was zo klein en ziek, niemand heeft haar gekend, maar ze heeft zo veel betekend.” Tara had het syndroom van Edwards, een combinatie van verschillende afwijkingen. Daar kwamen de artsen in de 33e week van de zwangerschap achter. Totaal onverwacht, want Margret voelde zich tijdens haar zwangerschap vol vertrouwen. Totdat echo's uitwezen dat het kindje een gaatje in het hart had. Dat er zoveel afwijkingen waren, dat ze nooit zou kunnen leven.

Een verwarrende tijd volgt. Margret koopt hele kleine poppenkleertjes. Zij en haar man Mick regelen de begrafenis. „Terwijl ze nog leefde, zich nog in mijn buik bewoog. Dat was zo gek.”

Een echo wijst een paar weken later uit dat Tara echt is overleden. „Wanneer het is gebeurd, weten we niet. Dat maakt ook niet uit. Ze is waarschijnlijk als een nachtkarsje uitgedoofd.”

Margret wil nog graag met Tara naar zee. Die geeft haar kracht, rust. Dat deed ze ook vlak voor de geboorte van Casper. Toen was de zee woest, net als de bevalling. Deze voorjaarsdag golft het water zachtjes, is de rust voelbaar.

De volgende dag wordt Tara geboren, met dezelfde rust. Er is blijdschap, want Tara is er eindelijk. Maar even later komt ook het besef dat het anders is, dat ze is overleden. Margret, Mick en Casper zingen een liedje. 'Lang zal ze leven'.

Na de begrafenis heeft Margret het gevoel dat ze de grip op haar leven kwijt is. Ze weet zich soms geen raad van verdriet en onmacht. „Dat was niets voor mij, ik had juist altijd grip op de situatie, wilde altijd alles sturen. Maar na de dood van Tara merkte ik dat het niet ging. Dat ik de dingen gewoon moest laten gaan.”

Ze denkt even na. „Nu, een paar jaar later kan ik heel helder verwoorden wat ik toen voelde. Maar toen was het zo'n chaos, ik wist niet eens hoe ik me voelde, laat staan hoe ik het onder woorden moest brengen.”

Om toch uiting te geven aan haar gevoelens, gaat Margret schrijven. Geen chronologisch dagboek, maar flarden van gedachten en emoties. Soms heel uitgebreid, soms maar een zin of een gedichtje. Er ontstaat een boek met drie delen. Het eerste deel gaat over de eindeloze ruimte, waarin ze geen richting kan geven aan haar leven. 'Ik drijf op het water. Soms rustend, soms spartelend en soms vechtend om niet te verzuipen'.

In het tweede gaat de kraan naar de buitenwereld open. De buitenwereld, die als een enorme zondvloed over haar heen golft. „Ik had het gevoel dat de buitenwereld een snelweg was, waar ik met een slakkengang op moest invoegen. Dat lukte gewoon niet.” Dan: „In zo'n situatie merk je pas hoe weinig tijd en ruimte er is om stil te staan, te rouwen. Je moet al snel weer meedraaien in de wereld. Onze maatschappij is heel erg gericht op snel, veel en groot. Terwijl het ook goed is om af en toe bij het kleine, het kwetsbare stil te staan. Vandaar ook de titel van mijn boek. Kwetsbaarheid kan je heel veel kracht geven.”

In het derde deel van het boek heeft ze ruimte om op een afstand naar haar ervaringen te kijken. Ervan te leren. In die periode wordt ze ook ontslagen op haar werk en raakt ze opnieuw zwanger. Deze zwangerschap eindigt in een miskraam, net als twee volgende. „Het verlangen naar een derde kindje zal altijd blijven, maar ik heb vrede met dat onvervuld verlangen.”

Als Margret zich weer beter voelt, besluit ze het boek op te sturen naar uitgevers. Eentje reageert enthousiast.

In dezelfde periode ontstaat haar eigen bedrijf, Tarade. „Tara's naam moest daar beslist inzitten, daar was geen twijfel over mogelijk.” Ze geeft zakelijke adviezen aan bedrijven, maar organiseert ook lezingen over kwetsbaarheid en kracht. Daarvoor gebruikt ze haar eigen verhaal. „Maar ik wil het breder trekken naar alle vormen van verlies. Hoe kunnen we ons verhaal, ons verlies vormgeven? Wat kunnen we leren van ons verlies? En vooral: hoe kunnen we ermee leven? Dat is misschien wel het belangrijkste: het is een levenskunst het leven te omarmen zoals het is. Dus ook de dingen waar je geen grip op hebt.” Ze vervolgt: „Tara heeft me geleerd ook stil te staan bij de zachte kant van het leven, waarin niet alles maakbaar en stuurbaar is.”

Ze glimlacht. „Toen er sprake was van een afwijking bij Tara, was mijn eerste gedachte dat ze nooit iets voor de wereld zou kunnen betekenen. Misschien heel bizar, maar zo voelde het wel. Nu blijkt het tegendeel waar te zijn. Ik hoor van veel mensen dat ze onder de indruk zijn van mijn verhaal, van Tara. Dat ze er kracht uit putten. Tara is nog steeds volop aanwezig. Dat is toch prachtig?”